

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Madocsa Község Önkormányzata

2019-2024.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	8
Célok	9
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	10
1. Jogszabályi háttér bemutatása	10
2. Stratégiai környezet bemutatása	10
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	13
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	28
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	40
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	44
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	48
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	51
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	52
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	52
1. A HEP IT részletei	52
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	52
A beavatkozások megvalósítói	53
Jövőképünk.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Az intézkedési területek részletes kifejtése	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	55
3. Megvalósítás	58
A megvalósítás előkészítése	58
A megvalósítás folyamata	58
Monitoring és visszacsatolás.....	60
Nyilvánosság.....	60
Érvényesülés, módosítás.....	62
4. Elfogadás módja és dátuma	63

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Madocsa Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Madocsa Tolna megye északkeleti részén fekvő Duna menti település. Közigazgatási területe 4256 hektár, melyet Paks, Bölcse és a Duna határol.

Madocsa ősi, Árpád-kori település. A régészeti leletek (pénzérmék, edénytöredékek) tanúsága szerint már a honfoglalás előtt lakott terület volt. Nevét 1019-ben említik először a zalavári apátság birtokai közt (az apácák monostora kapott a királytól „Part-Madocha” jogot a vizahalászatra). A terület ezután a Bakonybéli (1038) majd a Veszprémvölgyi (1108) apátság birtoka volt. Jelentősége a vizahalászatban és a dunai révátkelésben rejlett. Madocsa alapítása a XI.-XIII. századra tehető. Az 1145-ből származó, madocsai apátságról és annak templomáról – valamint a köréje épült településről - szóló okmányok a pécsi káptalan levéltárában találhatóak. Az eredetileg kéttornyú román templom a tűz martalékává vált s a XVI. század végéig romokban hevert. Emlékét csupán a megmaradt pecsétnyomó őrzi, melyet napjainkban a Madocsai Református Egyházközösség használ.

A település neve valószínűleg a Mod személynév kicsinyítőképzős származékához köthető, azonban az évszázadok során többször is változott: a Modacha, Madacha majd Madasa változatok után 1515-ben alakult Madocha-vá.

A terület széles ártéren, az ún. Madocsai öblözetben fekszik. A folyószabályozást megelőzően a Duna medrei, mocsarai és nádasai uralták a tájat, jó halászhelyeket adva ezzel a lakosságnak. A falu első lakói nagy valószínűséggel besenyők voltak. Az itt élő emberek gazdálkodó életmódot folytattak (földművelés, halászat). A XV. század elején a falu elnéptelenedett.

Madocsa a középkorban művelt, polgárosodó falu, ahol a hazai reformáció korán jelentkezett. Jelentőségét a törökdúlást követően veszítette el.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

A nép a Rákóczi szabadságharcban a kurucokat támogatta, a település ekkor is fontos átkelő hely volt. A következő években pusztító pestis ellenére a lakosság számának változása továbbra is növekvő tendenciát mutatott.

Egy XVIII. századi összeírás hírt ad a területen fekvő gyümölcsösökről (alma- és szilvafák). A század végén megkezdődik a madoccai határ úrbéri rendezése. Az uradalom és a nép pereskedett az irtásrétekben és erdőkben plántált gyümölcsfák birtoklásáért, végül az előbbi fél elvette e területeket. Káposztáskertek címén a családok a Dunához közel eső Kápolna nevű emelkedettebb részen kaptak földet, ahová gyümölcsfákat telepíthettek. Az uradalom a neki meghagyott porongi községi erdőnek egy részét – rend szerint sok gyümölcsfával – 1812-ben felosztotta a lakosok között.

A XIX. és a XX. század fordulóján az egykori madoccai földbirtokosok Duna menti birtokait kisebb darabokban a madoccai parasztok vették meg, s ezeken a földeken újra gyümölcsöskerteket hoztak létre és tanyákat építettek.

A szőlők a Bölcskéhez tartozó Órsi-hegyen vannak, ám a telkek teljesen a madoccai gazdák tulajdonát képezik: 136 hektár szőlőterület közel 300 gazda tulajdonában. Az utóbbi időkben a szőlő- és borkultúra jelentősebb a gyümölcsstermesztésnél.

A madoccaiak az idők során végig megőrizték anyagi- és szellemi kultúrájuk nagy részét, például a népi építészeti stílusjegyeket, eszközhasználatot, viseletet, szokásokat, népköltészeti műfajokat. Közösségi életüket még a múlt században is pontos szabályok szerint élték (pl. templomi ülésrend).

Madocsa jelenlegi lakossága 1908 fő, a települést nemzetiség nem lakja. Vallásukat tekintve többségük református felekezetű. Templomuk Madocsa legelső helyen említendő nevezetessége. A faluban református lelkészi hivatal is működik.

A lélekszám viszonylag állandó az elmúlt évtizedekben, mely nagyrészt az infrastruktúra kiépültségével magyarázható. A község egészségügyi, művelődésügyi, sport, kommunális és kereskedelmi ellátása biztosított.

Az egészségházban praktizáló gyermek és felnőtt háziorvoson kívül fogorvos, az Alapszolgáltatási Központ Idősek Klubja és a gyógyszertár biztosítja a különböző szociális és egészségügyi ellátást, napközi otthonos óvoda és általános iskola gondoskodik a felcseperedő generáció oktatásáról, a kulturálódást és a szórakozást segíti többek között a könyvtár, a művelődési ház, a faluház és az ifjúsági ház. A sportolásra, sportprogramok szervezésére pedig az 1994-ben épült sportcsarnokban nyílik lehetőség. A községben társulás keretében biztosított a gyermekjóléti szolgáltatás. A közszolgáltató szervek közül megtalálható a településen rendőrségi körzeti megbízott, postahivatal, falugazdászti ügyfélfogadás. A település lakosai menetrend szerinti helyközi autóbuszjáratokkal közlekedhetnek.

A település turisztikai szempontból – is – értékes részét képezi a szlapon tölgyes. A hatalmas fákat az európai erdők királyaiként emlegetik. A szlapon tölgy a kocsányos tölgy egyenes törzsű változata. A Duna és a község közötti területen ősgyep terül el.

A műemlékek sorába tartozik a református templom épülete, valamint a népi építészet jegyeit magán viselő több műemlék jellegű lakóház is, különleges, díszes utcai homlokzata, kerítése miatt, de az egységes utcaképet megőrizendő is védetté nyilvánítottak egyes régi házakat.

Madocsa gazdag zenei és táncgyománnyait óvja a Madoccai Hagyományörző Néptánc Egyesület, a közelet aktív szereplőjeként. Az egyesület 1946-ban alakult Madoccai Népi Együttes néven. 30 éven át Földesi János volt a vezetője, őt 1989-ben Wünsch László váltotta, jelenleg pedig Suplicz Mihály irányítja az egyesületet. A társaság többszörös „Arany” minősítésű végleges „Kiváló Együttes” cím tulajdonosa.

A civil szerveződés aktivitására utal, hogy a községben a néptánc egyesület mellett működik még, vadásztársaság, horgász egyesület, polgárőr egyesület, nyugdíjas klub, sportegyesület és környezetvédelmi és kulturális értéktörző egyesület is.

A község hagyományos rendezvényeinek egyike a borkóstoló bál, amely keretén belül a borok versenyét is megtartják a több évtizedes hagyományhoz híven.

Augusztus 20-a környékén tartjuk a Falunapot. A falu apraja-nagyja főzőversenyeken, kulturális programokon vesz részt, melyeket hajnalig tartó bál követ.

A madocsaiak minden évben megrendezik a szüreti felvonulást, amelyen magyaros nemzeti ruhába öltözve vonulnak végig a falun a csőszlányok és a csőszlegények a bíróval és bírónéval a menet elején, miközben a nézelődőknek humoros rigmusokban számolnak be a megtörtént eseményekről. A felvonulást követi a késő éjjelig tartó bál.

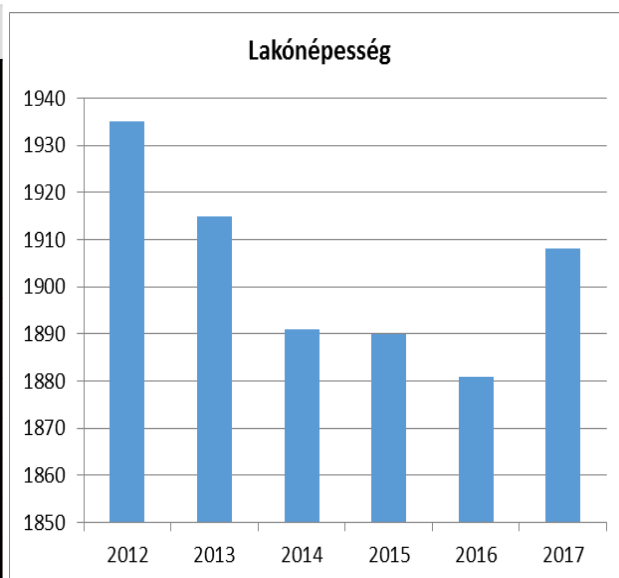
Madocsának több, folyamatos fejlődést fenntartandó, távlati célkitűzése van. Az iskolaépítés már megvalósult, de folyamatban van parképítés, tervezzük az utak felújítását, játszótér és bölcsőde létesítését.

Történelmi, kulturális és természeti értékei miatt érdemes Madocsára ellátogatni.

A település lakosságának összetétele, a lakosságszám alakulásának elemzése szükséges ahhoz, hogy meghatározzuk az egyes célcsoportok helyzetét, és ennek megfelelően kidolgozzuk a szükséges intézkedési terveket. Madocsa község demográfiai adatait az alábbi táblázatok mutatják be:

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 0101)	Változás
2012	1935	bázis év
2013	1915	99,0%
2014	1891	98,7%
2015	1890	99,9%
2016	1881	99,5%
2017	1908	101,4%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

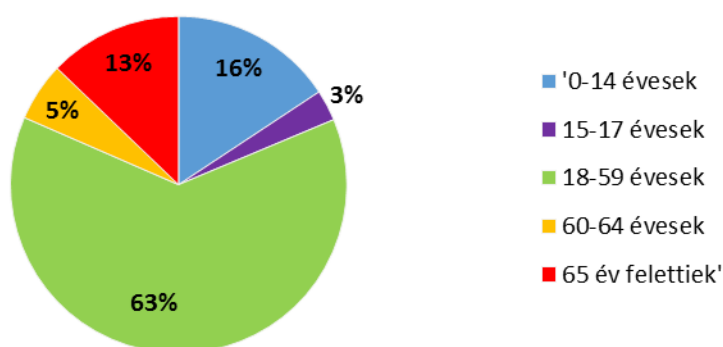
A lakónépességet úgy értjük, mint az adott területen lakóhellyel rendelkező, de másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint az ugyanezen területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma. A fenti adatokból látható, hogy a lakónépesség száma folyamatosan csökkent, majd a 2017. évtől növekedésnek indult.

2.1. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint

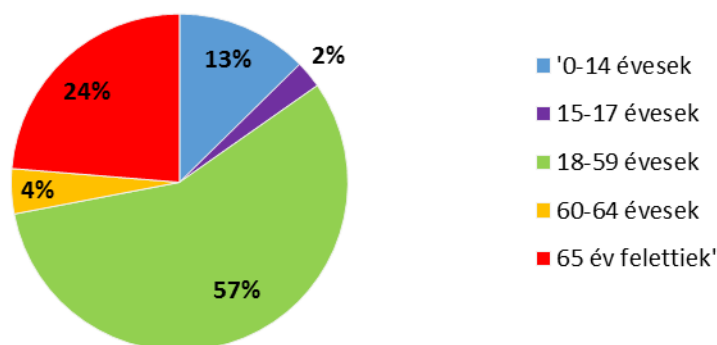
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen	Férfiak	Nők
Állandó népesség száma	942	996	1 938	48,61%	51,39%
0-2 évesek			68	3,51%	
0-14 éves	148	126	274	7,64%	6,50%
15-17 éves	28	26	54	1,44%	1,34%
18-59 éves	592	565	1 157	30,55%	29,15%
60-64 éves	53	43	96	2,73%	2,22%
65 év feletti	121	236	357	6,24%	12,18%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

Az állandó lakónépesség száma a bejelentett állandó népességet jelenti. Tehát az adott területen bejelentett lakóhellyel (állandó lakással) rendelkező személyek tartoznak a bejelentett állandó népesség körébe, függetlenül attól, hogy máshol van-e bejelentett tartózkodási helyük (ideiglenes lakásuk). A 2016. évet tekintve látható, hogy az állandó lakosok száma jóval magasabb a lakónépesség számánál, ez adódhat abból, hogy a vidéken középiskolákban, felsőoktatási intézményekben tanulók ideiglenesen más településen tartózkodnak. Jól látható, hogy a nők aránya magasabb a férfiakénál, tehát a nők célcsoporttal is kiemelten kell foglalkozni az esélyegyenlőség területén. Az életkor szerinti bontásban való állandó népesség számossága szintén megmutatja, hogy az egyik kiemelt célcsoport az idősek csoportja lesz.

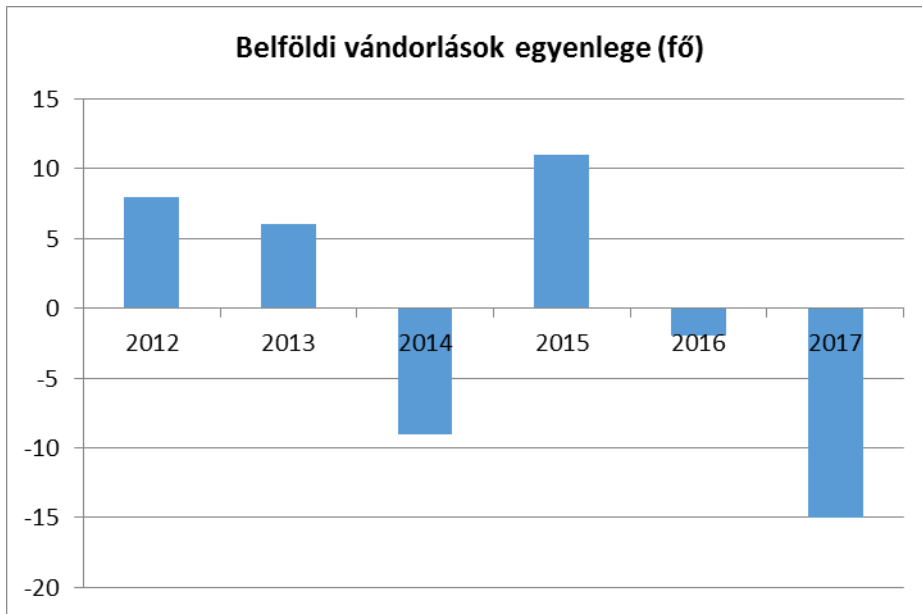
3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2012	370	257	143,97%
2013	366	257	142,41%
2014	359	275	130,55%
2015	357	277	128,88%
2016	357	274	130,29%
2017	351	256	137,11%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedési index azt jelzi, hogy 100 fő 14 év alattira mennyi 65 éven felüli személy jut. Mivel az öregedési index Madocsán minden évben 100 % felett van, ezért a 65 év feletti emberek vannak többen, így a település elöregedő. Ennek következtében az idősek fokozottabb ellátására van szükség, ugyanakkor el kell gondolkodni azon, mivel lehetne vonzóvá tenni a települést ahhoz, hogy fiatal többgyermekes családok települjenek be.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások				
Év	Állandó jellegű odavándorlás	Elvándorlás	Egyenleg	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma
2012	34	26	8	4,1
2013	32	26	6	3,1
2014	27	36	-9	-4,6
2015	36	25	11	5,63
2016	54	56	-2	-1,03
2017	34	49	-15	-1,44

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A fenti diagrammon is láthatjuk, hogy 2014-ben, 2016-ban és 2017-ben az elvándorlás volt a jellemző, míg 2015-ben kiemelkedően sokan költöztek a településre. A legtöbb elvándorlás a 2017. évben történt.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Élveszületések száma	Halálozások száma	Természetes szaporodás (fő)
2012	17	28	-11
2013	10	27	-17
2014	21	25	-4
2015	19	28	-9
2016	12	26	-14
2017	17	30	-13

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A természetes szaporodás adatai is a település elöregedését igazolják, hiszen az élveszületések száma jóval alacsonyabb, mint a halálozások száma.

Értékeink, küldetésünk

Jelen dokumentum célja az esélyegyenlőségnek, mint társadalmi értéknek a község mindennapi életében való minél tudatosabbá tétele. Önkormányzatunk mindig is nagy hangsúlyt helyezett a

társadalmi egyenlőtlenségek csökkentésére, ennek az újabb megvalósulási szintjét jelenti jelen program összeállítása, illetve a partnereinkkel karöltve történő megvalósítása.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Madocsa Község Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,

a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,

a diszkriminációmentességet,

szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.v.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Az esélyegyenlőségi célcsoportokra vonatkozó átfogó helyi szabályozás nem született, a területet érintőlegesen befolyásolja a szociális rendelet és a gyermekvédelmi rendelet. A szociális rendeletben nem érvényesülhet a különböző esélyegyenlőségi célcsoportok előtérbe helyezése. A rendelet hatálya minden településen előre vonatkozik, megkülönböztetés nélkül.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Ezek azok a dokumentumok, amelyekben lehetősége van az önkormányzatnak meghatározni hosszabb távú célkitűzéseit, és ezek éves lebontásban történő megvalósítási terveit.

- **Költségvetési koncepció** – az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 24. § (3) bekezdése értelmében a jegyző által elkészített, a következő évre vonatkozó költségvetési koncepciót a jogszabály által meghatározott határidőig a polgármester benyújtja a képviselő-testületnek, melyet a testület rendelet formájában hagy jóvá. E rendelet tartalmazhatja az egyes intézkedési tervek megvalósításához szükséges pénzügyi forrásokat, amelyek a következő évi költségvetésben realizálódhatnak.
- **Gazdasági program** – a Mötv. 116. §-a értelmében a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős. Ezen dokumentumban a képviselő-testületnek lehetősége van egy hosszabb távú, átfogó tervezésre az esélyegyenlőség megvalósítása tekintetében is.
- **Településrendezési terv** – Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban: 1997. évi LXXVIII. tv.) 6. §-a alapján a települési önkormányzat az épített környezet, a település tervszerű alakítása és védelme érdekében e törvény és végrehajtási rendeleteinek keretei között településfejlesztési és településrendezési feladatokat lát el.
- **Településszerkezeti terv** - Az 1997. évi LXXVIII. törvény 10. §-a szerint, a településszerkezeti terv meghatározza a település alakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési irányait, ennek megfelelően az egyes területrészek felhasználási módját, a település működéséhez szükséges műszaki infrastruktúra elemeinek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítását és elrendezését, az országos és térségi érdek, a szomszédos vagy a más módon érdekelt többi település alapvető jogainak és rendezési terveinek figyelembevételével a környezet állapotának javítása vagy legalább szinten tartása mellett. A településszerkezeti tervet a települési önkormányzatnak legalább tíz évente felül kell vizsgálnia, és szükség esetén a terv módosításáról vagy az új terv elkészítéséről kell gondoskodnia. A tízévenkénti szükséges felülvizsgálat során gondoskodni kell az időközben történt módosítások egységes tervbe foglalásáról.
- **Településfejlesztési koncepció** - az 1997. évi LXXVIII. törvény értelmében a fejlesztés összehangolt megvalósulását biztosító és a településrendezést is megalapozó, a település közigazgatási területére kiterjedő önkormányzati településfejlesztési döntéseket rendszerbe foglaló, önkormányzati határozattal elfogadott dokumentum, amely a település jövőbeni kialakítását tartalmazza. A fejlesztési koncepció elsősorban településpolitikai dokumentum, amelynek kidolgozásában a természeti-művi adottságok mellett a társadalmi, a gazdasági, a környezeti szempontoknak és az ezeket biztosító intézményi rendszernek van döntő szerepe.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A Mötv. 87.§ értelmében a helyi önkormányzatok képviselő-testületei megállapodhatnak abban, hogy egy vagy több önkormányzati feladat- és hatáskör, valamint a polgármester és a jegyző államigazgatási feladat- és hatáskörének hatékonyabb, célszerűbb ellátására, jogi személyiséggel rendelkező társulást hoznak létre. Madocsa Község Önkormányzatának Képviselő-testülete több társulásnak is tagja:

- Paksi Többcélú Kistérségi Társulás
- Paks és Környéke Hulladékgazdálkodási Társulás
- Kaposmenti Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulás

- Dunaföldvár-Bölcske-Madocsa-Paks települések - madoccai agglomeráció -
szennyvízelvezetésének és szennyvízkezelésének fejlesztő önkormányzati Társulása

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatokat a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet 1. számú melléklete tartalmazza. Emellett célszerű és szükséges támaszkodni egyéb adatforrásokra, mint a helyi, térségi, országos kutatások adataira, az önkormányzatnál megtalálható adatokra, illetve a partnerek által nyújtott adatszolgáltatásokra. Mindezek alapján vázolható fel a település átfogó helyzetképe esélyegyenlőségi szempontból, illetve az láthatóvá válik, hogy mely területeken szükséges további adatok gyűjtése.

Munkánk során elsősorban a TEIR adatbázisban található adatokra támaszkodtunk. Ahol nem találtunk adatot, ott egységesen a „nincs adat” jelölést használtuk.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi- és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulása többek között a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira –, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza. A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, valamint a falusi lakókörnyezet (a szegények több mint fele községekben él).

Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

A társadalmi leszakadás meghatározó részben a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma.

A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A cigányok/romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik.

Madocsa községben roma nemzetiségűek számottevően nem élnek, a KSH adatai alapján a legutóbbi, 2011-es népszámláláskor mindösszesen 6-an vallották magukat romának. Ezért ezen célcsoporttal külön nem szükséges foglalkozni.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A jövedelmi helyzetre vonatkozóan értékelhető adatok az adóerő-képességi adatok, a településen képződő SZJA adatok, a településen élők bruttó átlagbérére vonatkozó adatok. Ezekből az adatokból becsülhető a községben létminimum alatt élő személyek száma. A település vagyoni helyzet értékelésére alkalmas a településen lévő gépjárművek száma, illetve fontos információ a település lakásállománya. A településen 990 db gépjármű található 689 adózó tulajdonában és 834 db lakóingatlan található Madocsa területén, melyeket 772 adózó birtokol.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint az Ft. és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban.

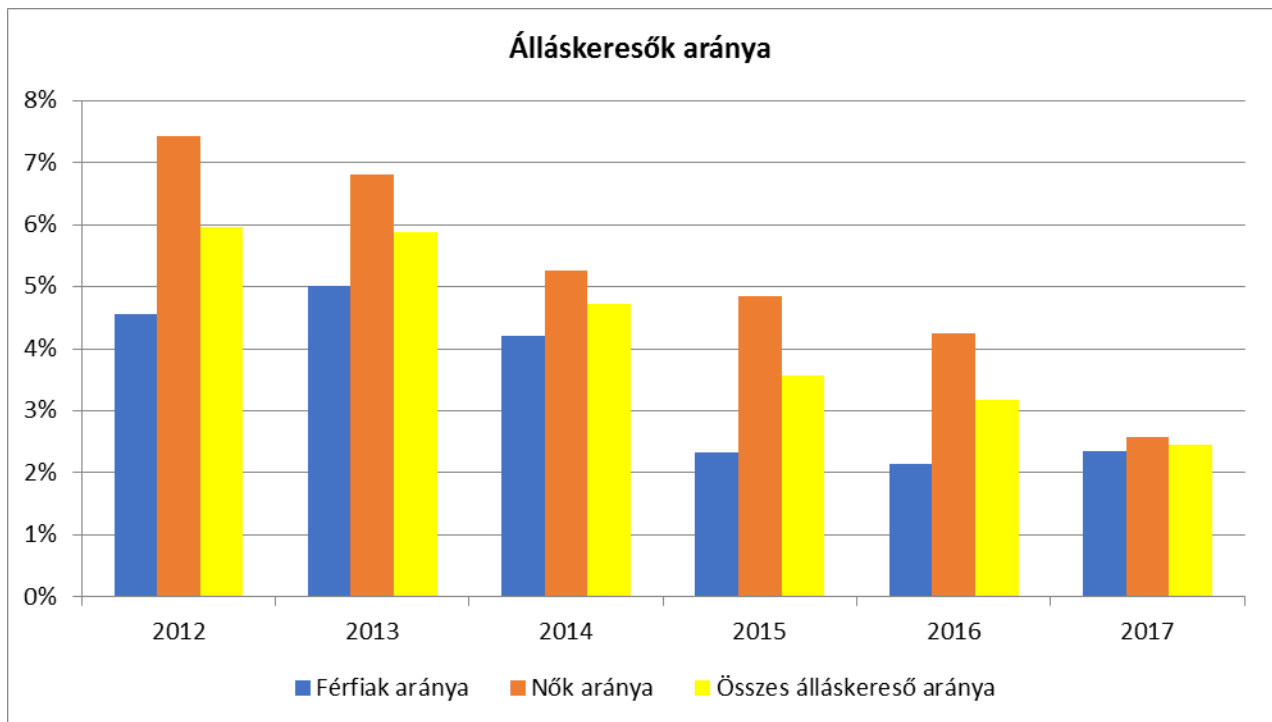
a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

Ezek az adatok arra mutatnak rá, hogy a teljes lakónépességhez képest milyen arányú a nyilvántartott foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, ez miként változott az elmúlt években, illetve, hogy milyen az arány a férfiak és nők között a vizsgált területen. Meg kell vizsgálni az adatok alakulásának tendenciáit és összefüggésbe hozni a település gazdasági mutatóinak alakulásával. Át kell gondolni, a tendenciák, valamint a településen jelenleg érvényesülő gazdasági folyamatok milyen jövőbeli kilátásokat hordoznak magukban.

3.2.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)			Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	Férfi	Nő	Összesen	Férfi		Nő		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	681	657	1 338	31	4,6%	48,75	7,4%	80	6,0%
2013	687	650	1 337	34,5	5,0%	44,25	6,8%	79	5,9%
2014	676	646	1 322	28,5	4,2%	34	5,3%	63	4,7%
2015	676	644	1 320	15,75	2,3%	31,25	4,9%	47	3,6%
2016	673	634	1 307	14,5	2,2%	27	4,3%	42	3,2%
2017	670	631	1 301	15,75	2,4%	16,25	2,6%	32	2,5%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A fenti adatok alapján megállapítható, hogy a regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők többsége nő, – ennek számos oka lehet, pl.: a nők nem tudnak műszakban dolgozni, nem tudnak beutazni, gond a gyerekek elhelyezése, stb. – de számuk évről-évre csökken. A munkanélküliség további csökkenésének elérése érdekében fontos, hogy a nők esélyegyenlősége

jegyében támogassuk a munkához jutásukat. Madocsa településen a gazdaságilag aktív – 15-64 éves korú – lakosság számában az éveket tekintve nincs jelentős változás.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Regisztrált munkanélküliek/ nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Fő összesen	2012	2013	2014	2015	2016	2017
		80	79	63	47	42	26
20 év alatti	Fő	2,5	3	1,75	2	0,5	0,5
	%	3,1%	3,8%	2,8%	4,3%	1,2%	2,0%
20-24 év	Fő	23	18,75	13,5	8,25	7	4
	%	28,8%	23,8%	21,6%	17,6%	16,9%	15,7%
25-29 év	Fő	11,75	17	12	7	6,25	2,25
	%	14,7%	21,6%	19,2%	14,9%	15,1%	8,8%
30-34 év	Fő	4,5	6,5	2,75	3	3,25	4
	%	5,6%	8,3%	4,4%	6,4%	7,8%	15,7%
35-39 év	Fő	10,5	7	7,25	6,25	5,75	3,25
	%	13,2%	8,9%	11,6%	13,3%	13,9%	12,7%
40-44 év	Fő	6,75	5,5	3	3	0,5	3,5
	%	8,5%	7,0%	4,8%	6,4%	1,2%	13,7%
45-49 év	Fő	7,25	5,75	7,25	4,75	6	3
	%	9,1%	7,3%	11,6%	10,1%	14,5%	11,8%
50-54 év	Fő	9,25	8	5,75	4,25	5	1,25
	%	11,6%	10,2%	9,2%	9,0%	12,0%	4,9%
55-59 év	Fő	3,25	6,25	7,25	6,5	5,25	2,25
	%	4,1%	7,9%	11,6%	13,8%	12,7%	8,8%
59 év feletti	Fő	1	1	2	2	2	1,5
	%	1,3%	1,3%	3,2%	4,3%	4,8%	5,9%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A regisztrált munkanélküliek korcsoportonkénti bontása, illetve idősoros változása rámutat arra, hogy a munkanélküliség a különböző korosztályok tekintetében miként változik. Összességében megállapítható, hogy a munkanélküliség folyamatosan csökken. A 20 éves vagy annál fiatalabb regisztrált álláskeresők összes nyilvántartott munkanélkülire belüli aránya arra mutat rá, hogy az alacsony életkorból eredő, valószínűleg alacsony iskolázottság, csökkenti az elhelyezkedési esélyeket. Ezzel ellentétben, a 20-24 éves korosztályban, valamint az 50-54 éves korosztályban kiemelkedően csökkent leginkább a munkanélküliség. A 2012. évhez képest a 20-24 évesek körében 83 %-kal, az 50-54 évesek körében pedig 87 %-kal csökkent a munkanélküliek száma.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma és aránya nemek szerint

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 1501)	180 napon túli nyilvántartott álláskeresők száma nemek szerint			Nők és férfiak aránya, a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül	
	%	Férfi	Nő	Összesen	Férfiak	Nők
2012	20,06	11	22	33	33,3%	66,7%
2013	22,54	13	23	36	36,1%	63,9%
2014	27,85	7	15	22	31,8%	68,2%
2015	31,38	6	16	22	27,3%	72,7%
2016	28,95	4	8	12	33,3%	66,7%
2017	17,19	5	3	8	62,5%	37,5%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

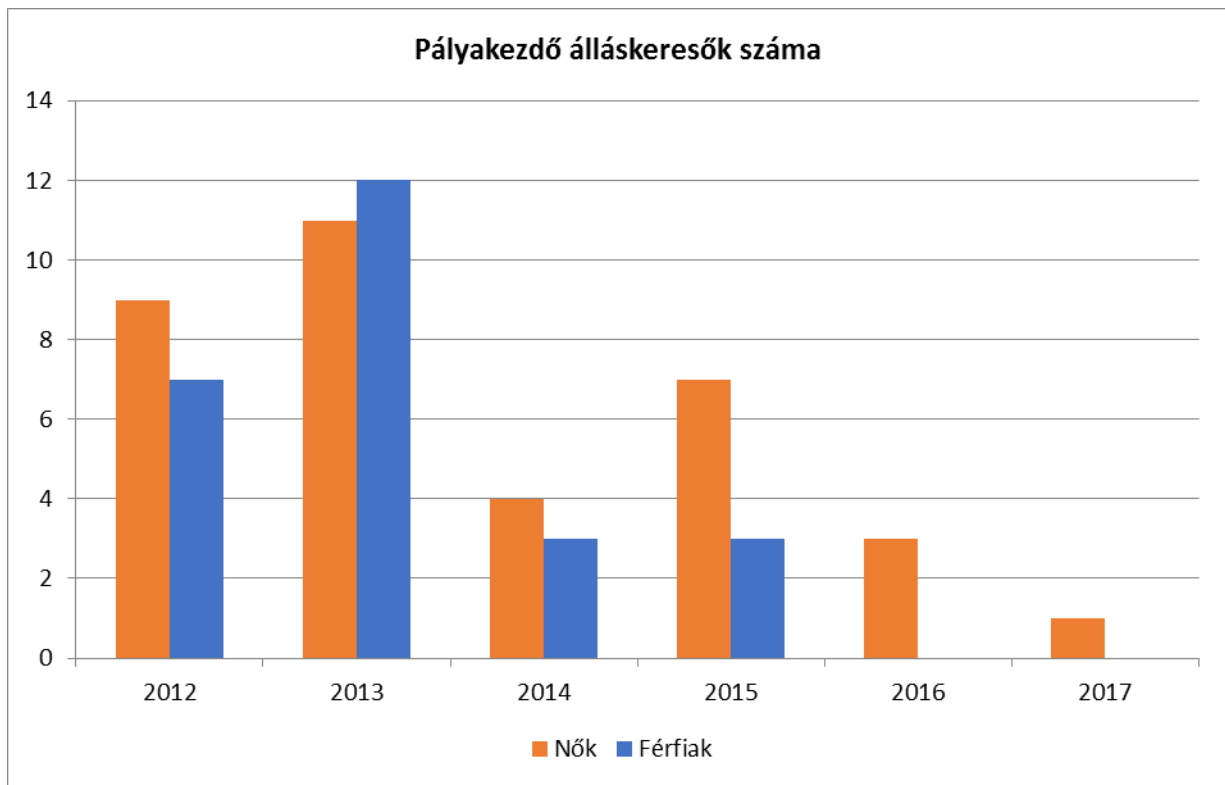
A százalékos arányok kiszámolása arra mutat rá, hogy milyen arányban vannak a tartós munkanélküliek. Látható, hogy a 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek száma évről-évre csökken. A 2017. évben már minimálisnak mondható a 180 napon túl nyilvántartott álláskeresők száma.

3.2.4. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma

Év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	Férfi	Nő	Összesen	Férfi		Nő		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	170	179	349	7	4,1%	9	5,0%	16	4,6%
2013	168	180	348	12	7,1%	11	6,1%	23	6,6%
2014	159	177	336	3	1,9%	4	2,3%	7	2,1%
2015	156	177	333	3	1,9%	7	4,0%	10	3,0%
2016	152	168	320	0	0,0%	3	1,8%	3	0,9%
2017	139	148	287	0	0,0%	1	0,7%	1	0,3%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A munkanélkülieken belül a következő speciális helyzetű vizsgált csoportot a pályakezdők alkotják. Az összes lakónépességhez képest a fiatal állás keresők száma Madocsán nem jelentős, sőt a férfiak csoportjában a 2016. és 2017. években már nincs is nyilvántartott pályakezdő állás kereső. Ebben a kategóriában is látható a nők magasabb száma a korcsoport tekintetében.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

Év	Legalább az általános iskola 8. évfolyamát elvégzett 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában		Iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában	
	Férfi	Nő	Férfi	Nő
	%	%	%	%
2001	85,2%	77,2%	14,8%	22,8%
2011	95,3%	88,8%	4,7%	11,2%

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

A 15 éves és idősebb lakosságból a legalább az általános iskola 8. évfolyamát végzettek száma nemenként közel azonos, viszont az általános iskolai végzettséggel sem rendelkezők körében a nők aránya másfélszer nagyobb, mint az ugyanezen korosztályhoz tartozó férfiak. A probléma hátterében vélhetően az iskolai tanulmányaikkal eleve nehezebben előrehaladó nők korai gyermekvállalása áll. Ők valószínűleg elsősorban az anyaszerpre szocializálódtak, a tanult vagy

munkába járó nő kevésbé szerepel az általuk ismert szerepminták között. Az is valószínűsíthető, hogy ezek a nők nagyobb arányban az idősebb generációból kerülnek ki.

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek /nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		Általános iskolai végzettség		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	80	0,25	0,3%	23,75	29,8%	55,75	69,9%
2013	79	1	1,3%	20,75	26,3%	57	72,4%
2014	63	0,5	0,8%	19,25	30,8%	42,75	68,4%
2015	47	0	0,0%	16	34,0%	31	66,0%
2016	42	0,5	1,2%	14	33,7%	27	65,1%
2017	32	0	0,0%	9	28,1%	23	71,9%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az adattábla számszerűen megmutatja, hogy a nyilvántartott álláskeresők közül milyen létszámban vannak az alacsony iskolai végzettségűek. A 8 általánosnál alacsonyabb iskola végzettségűek száma az idősor elején is alacsony volt, de az idősor végére nullázódott. Az általános iskolai végzettséggel rendelkező, nyilvántartott álláskeresők száma is drasztikusan lecsökkent, csakúgy, mint a 8 általánosnál magasabb végzettségűek tekintetében. Az általános iskolai végzettségűek vonatkozásában a csökkenés 62 %-os, míg a 8 általánosnál magasabb iskolai végzettségűek körében 59 %-kal csökkent a munkanélküliség. Összességében megállapítható, hogy iskolai végzettségtől függetlenül évről-évre csökkent a munkanélküliség.

Településünkön felnőttoktatás általános iskolai tanulmányok tekintetében nem működik. A felnőttoktatásban résztvevők számáról sajnos nem áll rendelkezésünkre adat, így azt nem tudjuk vizsgálni.

c) közfoglalkoztatás

Közfoglalkoztatásban résztvevők száma	
Év	Közfoglalkoztatásban résztvevők száma (fő)
2012	17
2013	13
2014	21
2015	26
2016	22
2017	22

Forrás: Önkormányzat adatai

A fenti táblázat arra világít rá, mekkora szerepe van a helyi munkaerő foglalkoztatásában az önkormányzat közfoglalkoztatási programjának. Összevetve a táblázat adatait a település aktív korú népességének nagyságával, megállapítható, hogy a közfoglalkoztatás szerepe nem túl nagy a település aktív korú lakosságához képest. Ez abból adódik, hogy a közfoglalkoztatásra a kormányzat egyre kevesebb támogatást ad, a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülőknek csak egy részét tudja alkalmazni e keretek között. A táblázat adataiból az is kiderül, hogy amíg a támogatás egyre csökken, az a közfoglalkoztatásban alkalmazhatók száma nőtt a 2012. évhez viszonyítva.

A korábbiakban már írtuk, a romák aránya nem jelentős a településen, így a közfoglalkoztatásban részt vevők között is elenyésző a számuk.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

A helyi munkalehetőségek évről-évre csökkennek. Korábban a település legnagyobb foglalkoztatója a helyi termelőszövetkezet volt, ami ma már Madagro Kft. néven biztosít munkát néhány helyi lakosnak. A vállalkozások száma is csökkent, a meglévők is többnyire egyszemélyes munkahelyet jelentenek alkalmazott nélkül. A település aktív korú lakosságának nagy része a 20 km-re lévő Paksi Atomerőműbe jár dolgozni, kisebb létszámban pedig a dunaujvárosi Hangkook gyárba ingáznak. Ezeket a dolgozókat az üzemek által biztosított autóbuszok különjáratral szállítják, más vidéki munkahelyre a közlekedés – főleg hétvégén – nehézkes.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

A fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok, képzések a településen nincsenek. Ilyeneket elsősorban a Munkaügyi Központ szervez, természetesen ezek száma nagymértékben függ a finanszírozási lehetőségektől.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

Helyi foglalkoztatási programok a településen nincsenek. Az önkormányzat csak a közfoglalkoztatást tudja biztosítani a finanszírozás függvényében.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

A fentiekben már említett finanszírozási lehetőségek szabják meg, hány személyt, milyen kondíciókkal tud az önkormányzat bevonni a közmunkaprogramokba.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Foglalkoztatás területén előforduló diszkriminációról nincs tudomása az Önkormányzatnak.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

E fejezetben kiemeljük a pénzbeli és természetbeni szociális támogatásokat, valamint a munkaerőpiaci szolgáltatásokat és az álláskeresőik számára elérhető támogatásokat.

E területen az Szt. 25. §-a és 47. §-a alapján a szociálisan rászoruló személyek részére a következő pénzbeli és természetbeni ellátási formák adhatók:

- ⊙ Pénzbeli ellátások: időskorúak járadéka, foglalkoztatást helyettesítő támogatás, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás, gyermekek otthongondozási díja, ápolási díj, települési támogatás
- ⊙ Természetbeni ellátás továbbá a köztemetés, közgyógyellátás, egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság.

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresőik segélyben részesülők száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség száma	Álláskeresőik segélyben részesülők (fő)	Álláskeresőik segélyben részesülők %
2012	1 338	1	0,1%
2013	1 337	1,25	0,1%
2014	1 322	2	0,2%
2015	1 320	1,25	0,1%
2016	1 307	1	0,1%
2017	1 301	0	0,0%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresőik száma

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresőik száma	Álláskeresőik járadékra jogosultak	
		Fő	%
2012	80	11	13,8%
2013	79	9,75	12,4%
2014	63	8	12,8%
2015	47	3,75	8,0%
2016	42	4,75	11,4%
2017	32	6	18,8%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 3.3.1. tábla az álláskeresői támogatásban részesülők számáról nyújt segítséget abban, hogy adatait összevethessük a munkanélküliségi adatokkal. Így láthatóvá válik, hogy a rendszeres jövedelem nélkül élők hozzájutnak-e támogatáshoz. Madocsán a nyilvántartott álláskeresők száma évről-évre csökkent. A nyilvántartott álláskeresők száma a 2017. évben jelentős, 60 %-os csökkenést mutat a 2012. évhez viszonyítva. Az álláskeresői járadékra jogosultak száma 45 %-kal csökkent ugyenebben az időszakban. Összességében megállapítható, hogy a nyilvántartott álláskeresők száma folyamatosan csökkent, és a nyilvántartott álláskeresők közül egyre többen lettek jogosultak az álláskeresői járadékra.

3.3.3. számú táblázat - Aktív korúak ellátása - Rendszeres szociális segélyben, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban, valamint foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma					
Év	Rendszeres szociális segélyben részesített regisztrált munkanélküliek száma (negyedévek átlaga) (2015. február 28-tól az ellátás megszűnt, vagy külön vált EGYT-re és FHT-ra)	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők átlagos száma 2015. márc. 1-től érvényes módszertan szerint		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (2015. március 01-től az ellátásra való jogosultság megváltozott)	
	Fő	Fő	15-64 évesek %-ában	Fő	Munkanélküliek %-ában
2012	16,25		1,21%	20	25,08%
2013	12,25		0,92%	14	17,78%
2014	11,25		0,85%	21	33,60%
2015	6	1	0,45%	6	12,77%
2016	7	1	0,54%	9	21,69%
2017	8,75	1	0,67%	10	31,25%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 3.3.3. táblázat adatsora azt jelzi, hogy az adott településen a szociális segély és a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, mint az aktív korúak támogatása milyen mértékben van jelen. Rendszeres szociális segélyt az az aktív korú személy kaphat az önkormányzattól, aki vagy egészségkárosodott, vagy támogatott álláskereső. Olyan hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek részére nyújtott támogatás, akik nem rendelkeznek rendszeres, megélhetést biztosító jövedelemmel. A foglalkoztatást helyettesítő támogatást csak álláskereső személy veheti igénybe.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2012	831	0	2	0	0	0	0	0
2013	831	0	2	0	0	0	0	0
2014	832	0	1	0	0	0	0	0
2015	832	0	1	0	0	0	0	0
2016	832	0	1	0	0	0	0	0
2017	834	0	1	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

Településünkön 2 db önkormányzati tulajdonú bérlakás volt, amelyből az egyik a 2014. évben értékesítésre került. A jelenlegi 1 db önkormányzati tulajdonú bérlakással rendelkezünk, amely komfortos lakhatási körülményeket biztosít.

b) szociális lakhatás

Szociális bérlakás a településen nincs.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

A településen egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanról nincs tudomásunk.

d) elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett helyzetek, hajléktalanság

Településünkön hajléktalan személy nincs. Néhány komfort nélküli lakóház található, de ezek kb. az összes lakóingatlan 2-3%-át teszik ki.

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.2. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma

Év	Lakásfenntartási támogatásban részesített személyek száma	Adósságcsökkentési támogatásban részesítettek száma
2012	26	0
2013	36	0
2014	40	0
2015	28	0
2016	nincs adat	nincs adat
2017	nincs adat	nincs adat

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Lakásfenntartási támogatásban részesülnek a jogszabályi előírásoknak megfelelő kérelmezők. A kérelmezők száma relatíve stagnál. A 2014. évben jelentkezett valamivel több kérelmező az átlaghoz képest. A 2016. és 2017. évre vonatkozóan nem áll rendelkezésünkre adat a lakásfenntartási támogatásban részesített személyek számáról.

f) eladósodottság

Komoly probléma az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elveszítő vagy alacsony jövedelmű, többgyermekes családoknak, vagy időseknek. A közüzemi/lakhatási költségek magas árszínvonala miatt egyre többen küzdenek ezzel a gonddal. A „védendő fogyasztó” intézménye némileg megoldás a közszolgáltatások kikapcsolásával szembe az egyes szociális ellátásban részesülők számára.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A település külterületén 1 db lakóingatlan található, amely komfort nélküli. 2 fő lakik az ingatlanban, de a falu központjában rendelkeznek összkomfortos lakóingatlannal is.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Szegregátum a településen nem található.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

E fejezet jogszabályi környezetét az alábbiakban foglaljuk össze. Elsőként kiemeljük az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvényt, mely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében gondoskodik

- a) a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról,
- b) biztosítja a rovarok és rágcsálók irtását,
- c) folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén – lehetőségeihez képest – saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát,
- d) együttműködik a lakosságra, közösségekre, családi, munkahelyi, iskolai színterekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket.

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják.

Az Ebktv. rendelkezése értelmében az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell a társadalombiztosítási rendszerekből finanszírozott, továbbá a szociális, illetve gyermekvédelmi pénzbeli és természetbeni, valamint személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénylése és biztosítása, a betegségmegelőző programokban és a szűrővizsgálatokon való részvétel, a gyógyító-megelőző ellátás, a tartózkodás céljára szolgáló helyiségek használata, az ételmezési és egyéb szükségletek kielégítése során.

Az egyenlő bánásmódhoz való jog magában foglalja különösen az azonos egészségügyi intézmények használatának, az ugyanolyan színvonalú és hatékony, illetőleg nem magasabb kockázattal járó gyógykezelésben, valamint betegségmegelőző programokban (szűrővizsgálatokban) való részvétel jogát.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2012	2	1	1
2013	2	1	1
2014	2	1	1
2015	2	1	1
2016	2	1	1
2017	2	1	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Madocsa község lakói számára az egészségügyi alapellátás helyben biztosított, hiszen van felnőtt háziorvos, és Bölcske községgel közös körzetben házi gyermekorvos. Működik védőnői szolgálat, fogászati szakrendelés, és fiókgyógyszertár is. Járóbeteg szakrendelésekre Paksra kell beutazni, kórházi ellátás tekintetében a település Szekszárdhoz tartozik.

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

Év	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma
2012	84
2013	33
2014	61
2015	85
2016	70
2017	54

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma igen magas. A vizsgált időszakban – a 2013. évet kivéve – jelentősen nem változott a jogosultak száma. 2017. évben kis mértékben csökkent. Ebből az következik, hogy sok az egészségkárosodott, szociálisan rászorult személyek száma.

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

Év	Ápolási díjban részesítettek évi átlagos száma
2012	7
2013	8
2014	8
2015	5
2016	5
2017	5

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az ápolási díjat a helyi lakosok nagyon kevesen veszik igénybe, az ellátás nagyon alacsony összegű, a megélhetéshez nem elegendő. Meglehetősen szűkre szabták a jogosultsági feltételeket, nagyon kevesen felelnek meg ezeknek. Akinek munkahelye van, nem szívesen hagyja ott, hiszen az ápolást követően ismét nagyon nehéz lenne elhelyezkedni.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Van néhány helyben történő szűrés alkalmanként (tüdőszűrés, nők esetében rákszűrés), egyébként a megyeszékhelyre kell beutazni ezek elvégzésére.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzájárulás érdekében Paksra vagy Szekszárdra kell elutazni az érintetteknek.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az önkormányzat megszervezi a közétkeztetést, amely megfelel az érintett korosztály egészséges étrendjére vonatkozó elvárásoknak. Az étkeztetést végző vállalkozó igyekszik olyan alapanyagokat felhasználni, amely az egészséges táplálkozás szempontjából nagyon fontos. A rászorulóknak lehetőségük van kedvezményesen igénybe venni az iskolakonyhán az ebédet a szociális étkeztetés keretein belül.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A helyben lakók sportolási igényeit az 1994-ben épült Sportcsarnok, illetve a szabadtéri sportpálya biztosítják. Ezen intézmények keretein belül mód nyílik a szabadidő hasznos eltöltésére, testmozgásra. Helyi sportegyesület is működik, amelynek több szakosztálya is van: labdarúgás, női, férfi kézilabda szakosztály. Rendszeresen vannak csapatmérkőzéseik helyben és vidéken egyaránt.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Madocsán a szociális alapellátások az Alapszolgáltatás Központ keretén belül vehetők igénybe. A rászorulóknak szociális étkeztetésben, házi segítségnyújtásban részesülnek, illetve az Idősek Klubja tagjai is lehetnek. Az idősek további segítése érdekében az önkormányzat jelzőrendszeres házi segítségnyújtást is biztosít. Bentlakásos intézmény helyben nincs.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Mindenki egyenlő bánásmódban részesül, megkülönböztetés nincs.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

Ilyen jellegű juttatásokról, szolgáltatásokról nincs tudomásunk.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai

Madocsa Község Önkormányzata az oktatási, nevelési, sport és közművelődési intézményein keresztül, illetve a településen működő civil szerveződések helyi támogatási rendszere révén biztosítja a közösségi életben való részvétel jogát és lehetőségét a község lakói számára.

Intézmények:

- általános iskola (8 osztályos)
- napközi otthonos óvoda
- faluház (családi és önkormányzati rendezvények)
- művelődési ház (házasságkötő terem, önkormányzati rendezvények színtere)
- ifjúsági ház
- könyvtár

A településen működő civil szervezetek:

- Madocsi Hagyományőrző Néptánc Egyesület
- Madocsi Nyugdíjasklub
- Madocsa Sportegyesület
- Madocsi Polgárőr Egyesület
- Madocsáért Környezetvédelmi és Kulturális Értékőrző Egyesület

A közösségi élet részeként nagy hányadot tesz ki a református egyház közösségi munkája is.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Mivel a településen nagyon kis számban élnek romák (saját nyilatkozat alapján mindössze 6 fő) nincsenek etnikai problémák. Ők a településen beilleszkedtek, dolgoznak. Egyéb nemzetiség egyáltalán nincs a településen.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

A helyi közösség régi hagyományokra tekint vissza mind az önségítés, mind a mások megsegítése terén. Az önkormányzat és a civil szervezetek minden területen számíthatnak egymásra. (támogatás, adománygyűjtés, rendezvények szervezése, stb.)

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A településen nincs nemzetiségi önkormányzat.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A szegénység oka és következménye az évek óta tartó munkanélküliség.	Álláskeresés koordinálása, közfoglalkoztatás működtetése.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

Az alábbiakban először áttekintjük a gyermekek helyzetének elemzéséhez kapcsolódó definíciókat és szabályozást.

Veszélyeztetettség: a Gyvt. 5. § n) pontja alapján olyan - a gyermek vagy más személy által tanúsított - magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza.

A **védelembé vétel** a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermek védelembé vétele a gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelembé veszi (Gyvt. 68. § (1) bekezdés).

Az ellátások és intézkedések nyújtása és megtétele, azok ellenőrzése, valamint biztosítása során adatok kezelésére az alábbi szervek és személyek jogosultak:

- a) a gyermekek védelmét biztosító hatósági feladat- és hatásköröket gyakorló szervek és személyek (Gyvt. 16. §),
- b) a fővárosi főjegyző,
- c) a gyermekjóléti alapellátást és gyermekvédelmi szakellátást nyújtó szolgáltatás, intézmény fenntartója, vezetője,
- d) a helyettes szülő, nevelőszülő,
- e) a gyermekjogi képviselő, illetve amennyiben a gyermek panaszának orvoslása érdekében feltétlenül szükséges a betegjogi képviselő, illetve az ellátottjogi képviselő,
- f) az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- g) a gyermekvédelmi szakértői bizottság.

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek: az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az Gyvt. 67. § (1) bekezdés a)-c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll, a nevelésbe vett gyermek, valamint az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény: A Gyvt. 18. § (1) bekezdése szerint a jogosult gyermek számára a gyámhatóság a Gyvt.-ben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg. A jogosultság feltételeit a Gyvt. 19. §-a határozza meg.

Kedvezményes gyermek-étkeztetés: A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása esetén a gyermek jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének igénybevételére.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

A veszélyeztetettséget a jelzőrendszer széleskörű, minden jelzőrendszeri tag bevonásával kell meghatározni. A veszélyeztettség helyzetének felismerése gyakran az együttműködésre kötelezett szakemberek hiányos jelzései miatt maradnak rejtve. A veszélyeztettség – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot - gyakran igen nehezen felismerhető helyzetekből adódik. Igen nagy a látencia a gyermekek bántalmazása, a szexuális abúzus, gyerek és/vagy szülő alkohol- vagy drogfogyasztása kapcsán. A látencia okai között szerepel, hogy a sértett gyermek gyakran nem tudja, hová fordulhat segítségért, illetve a bántalmazott gyermek és családja nem kerül a gyermekvédelmi rendszer látókörébe, nem kerül kapcsolatba olyan szakemberekkel, akik a bántalmazás gyanújára felfigyelhetnének. A helyzetelemzés során ezért nemcsak a meglévő szolgáltatások felsorolását, hanem azok ismertségét, „akadálymentességét” és hatékonyságát is szükséges feltárni és mérni.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekkel kapcsolatos rendelkezések során, a védelembe vétel elrendelése esetén, illetőleg a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság, továbbá a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet megállapításáról szóló határozat meghozatalával egyidejűleg tájékoztatni kell a szülőt azokról a kedvezményekről, juttatásokról, pályázati lehetőségekről, amelyek a gyermeket megillettek. Tájékoztatni kell továbbá a szülőt arról is, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek mikor minősül halmozottan hátrányos helyzetűnek.

Az igazolatlan iskolai hiányzás és ennek következményeként a családi pótlék felfüggesztése esetében a jogalkotó szándéka a gyakorlatban nem mindig érvényesül, azaz az iskolai hiányzás valódi oka, annak részletes feltárása gyakran rejtve marad. Az iskolai hiányzás oka mögött előfordulhat a család részéről történő bántalmazás vagy lehet, hogy a veszélyeztetett helyzet azért áll elő, mert a gyermek anyagi vagy egyéb okokból családfenntartói vagy egyéb funkciókat lát el (dolgozik, ápol valakit, stb.) A helyzetfelmérés során fontos meggyőződni arról, hogy az igazolatlan hiányzások esetén előírt jelzési kötelezettség megfelelően működik-e, valamint rendelkezésre áll-e a valós segítséget, megoldást jelentő, a gyermek érdekeit szem előtt tartó támogató rendszer.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma december 31-én	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma december 31-én
2012	4	73
2013	1	46
2014	2	39
2015	1	31
2016	1	34
2017	10	25
Forrás: TeIR, KSH Tstar		

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a család egy főre eső jövedelme arányában állapítják meg. A helyzetelemzés során a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak pontos regisztrációjáról alkotott helyzetkép igen fontos a különböző támogatások hozzáféréseinek vizsgálata miatt és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményen alapuló hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet megállapítása miatt is. A HEP során a cél, hogy az intézményi és önkormányzati adatszolgáltatás és adatnyilvántartás működő kontrollja és kidolgozott protokollja biztosítva legyen.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma
2012	69
2013	56,5
2014	43
2015	34,5
2016	32
2017	26

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

A helyi juttatásban részesülők aránya kisebb ingadozásokkal ugyan, de elég magas.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

A kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők számáról nem rendelkezünk részletes kimutatással.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermek nem található a településen.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Szegregátumok, telepek nem találhatóak a településen.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A Möt. rendelkezése értelmében az egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítését célzó szolgáltatások, gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások, szociális szolgáltatások és ellátások, a helyi önkormányzat feladata.

Egészségügyi ellátás: az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény határozza meg, amely szerint a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziiorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó háziiorvosi, házi gyermekorvosi és fogorvosi ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról, és
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A gyermekek számára nyújtott gyermekjóléti szolgáltatás, szociális ellátások: A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A szolgáltatás elvi alapjait, működésére vonatkozó szabályozók jogszabályi kereteit a Gyvt., valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet adják. A gyermekjóléti szolgáltatást az adott fenntartó (önkormányzat, kistérségi társulás, egyház, civil szervezet, stb.) gyermekjóléti szolgálat által biztosítja. A gyermekjóléti szolgálat tevékenységének jelentős része eléri az adott település valamennyi gyermekét, szolgáltató és megelőző funkcióval bír. Tevékenységét összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. A gyermekjóléti szolgálat az általa ellátott településrészen, településen figyelemmel kíséri valamennyi, 0-18 éves gyermek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét.

A gyermekjóléti alapellátás keretében biztosított gyermekek napközbeni ellátásának formái

- a) a bölcsőde, a hetes bölcsőde,
- b) a családi napközi,
- c) a családi gyermekfelügyelet,
- d) a házi gyermekfelügyelet,
- e) az alternatív napközbeni ellátás.

A gyermekek átmeneti gondozása keretében – kivéve, ha a gyermek átmeneti gondozását családok átmeneti otthona biztosítja – a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkeztetéséről, ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról, gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról, vagyis teljes körű ellátásáról kell gondoskodni.

Fogyatékos gyermekek ellátáshoz történő hozzáférése: a szakértői bizottság szakvéleménye alapján a fogyatékos gyermek legfeljebb hatéves koráig, fejlődését biztosító korai fejlesztésben és gondozásban, vagy fejlesztő felkészítésben vehet részt. A Szt. 65/F . § (1) bekezdése szerint a nappali ellátás keretében gondoskodni kell többek közt a harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek napközbeni tartózkodásáról, társas kapcsolatairól, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítéséről, továbbá igény szerint meg kell szervezni az ellátottak napközbeni étkeztetését.

Gyermekétkeztetés: Ha a szülő, törvényes képviselő eltérően nem rendelkezik, az intézményi gyermekétkeztetés keretében a nem bentlakásos intézményben,

a) a bölcsődében, mini bölcsődében bölcsődei ellátásban részesülő gyermekek részére az ellátási napokon a reggeli főétkeztést, a déli meleg főétkeztést, valamint tízórai és uzsonna formájában két kísétkeztést,

b) a gyermekek és a tanulók számára az óvodai nevelési napokon, valamint az iskolai tanítási napokon az óvodában és a nem bentlakásos nevelési-oktatási intézményben a déli meleg főétkeztést, valamint tízórai és uzsonna formájában két kísétkeztést kell biztosítani.

Iskolai étkeztetésben részesülhet az a tanuló is, aki a napközit nem veszi igénybe. Az étkezések közül az ebéd külön is igényelhető (Gyvt. 21/A. §).

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma		
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2012	1	105
2013	1	99
2014	1	93
2015	1	90
2016	1	109
2017	1	118

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A településen egy védőnői körzet működik, melyet főállású védőnő tölt be közalkalmazotti jogviszonyban.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Madocsa Község Önkormányzata Bölcske községgel együtt közösen működtet házi gyermekorvosi körzetet. Mindennap van rendelés mindkét településen, heti egy alkalommal tanácsadás.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

Év	Betöltetlen felnőtt háziiorvosi praxis/ok száma	Házi orvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma	Házi gyermekorvosok száma
2012	0	9027	6313	nincs adat	1
2013	0	8393	6954	nincs adat	1
2014	0	8753	6856	nincs adat	1
2015	0	9111	7416	nincs adat	1
2016	0	8408	7512	nincs adat	1
2017	0	8503	6672	nincs adat	1
Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés					

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A helyzetelemzés során a helyi ellátottság mértékét, azon belül különösen a sérülékeny csoportok, mint például az alacsony iskolai végzettségű munkanélküli szülők lehetőségeit kell megvizsgálni az elérhető hozzáférések biztosítása kapcsán. Az ellátások minőségének fejlesztésén túl, a megfelelő tájékoztatás és az ügyintézés során történő segítségnyújtás az intézkedési tervben megjelölt feladat lehet.

d) gyermekjóléti alapellátás

Madocsán gyermekjóléti alapellátást a Bölskei Közös Önkormányzati Hivatal biztosítja. Ennek keretében a családgondozó heti egy napot tölt a településen, ilyenkor látogatja meg a problémás családokat, jelzi az esetleges problémákat. Településünkön bölcsőde nincs, de az Önkormányzat pályázatot nyújtott be bölcsőde létesítésére. A bölcsődei ellátás jelenleg Dunaföldváron biztosított. A napközis otthonos óvodában 3 csoport működik.

e) gyermekvédelem

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek, helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzübeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Helyben igénybe vehető szolgáltatások nincsenek, de a gyermekjóléti szolgálat közvetítésével elérhetőek ezek a szolgáltatások.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

A településen a gyermekek sportolási lehetőségét a helyi sportcsarnok és a sportpálya biztosítja. Tanév során rendszeresen az iskolai tanórák mellett sportszakkörre járhatnak, úszni a kb. 15 km-re lévő Paksra kell beutazni. Nyáron több héten keresztül iskolai kézműves, valamint néptánc tábor, egyházi szervezésű táborozás biztosítja a szünidő hasznos eltöltését. Az Ifjúsági Ház a fiatakorúaknak biztosít helyszínt szabadidejük hasznos eltöltésére.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei) ingyenes tankönyv

A helyzetelemzés során meg kell vizsgálni, hogy a jogszabályi kötelezettségnek megfelelően történik-e a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek gyermekétkeztetéshez, mint normatív kedvezményhez történő hozzáférése. Emellett az igénybevétel formáját és mértékét is vizsgálni kell:

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása esetén a halmozottan hátrányos helyzetű óvodáskorú gyermekek és az 1-8. évfolyamon tanulók ingyenesen, míg a hátrányos helyzetű tanulók 50%-os térítési díj ellenében jogosultak étkeztetésben részesülni.

Ingyenes tankönyvellátásra, egyben 50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosult a vonatkozó jogszabályok alapján az a tanuló, aki tartósan beteg, mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd, három- vagy többgyermekes családban él. Ingyenes tankönyvellátásra jogosult az tanuló is, aki: nagykorú és saját jogán iskoláztatási támogatásra jogosult.

A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja, és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek részére ingyenesen biztosíthatja.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

Nem történt észrevétel.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

Az intézmények megfelelő nagyságú férőhelyszámának léte mindenféle pozitív diszkrimináció alkalmazása nélkül lehetővé teszi az ellátásokhoz való hozzájutást. A hátránykompenzáló juttatásokhoz minden jogszabályi feltételnek megfelelő jogosult hozzájuthat. Ezek a juttatások a Gyvt.-ben nevesített ellátások, melyek a megfelelő pontban kerültek tárgyalásra.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók:

- a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:
  - aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
  - ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
  - ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló,
- b) a Gyvt. szerinti hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló.

Sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók:

az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi (látási, hallási), értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékossg együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók:

az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

Az alább megadott a)-e) pontokban foglalt szempontok során a következőkre szükséges figyelemmel lenni:

Az egyenlő bánásmód követelménye kiterjed minden olyan nevelésre, oktatásra, képzésre, amely államilag jóváhagyott vagy előírt követelmények alapján folyik, vagy amelynek megszervezéséhez az állam közvetlen normatív költségvetési támogatást nyújt, illetve amelyhez közvetve – így különösen közterhek elengedése, elszámolása vagy adójóváírás útján – hozzájárul.

Az Ebktv. alapján mindenkit egyenlő bánásmód illet meg az oktatással és képzéssel kapcsolatban, így különösen az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása, az oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás, a teljesítmények értékelése, az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele, az oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés, a kollégiumi elhelyezés és ellátás, az oktatásban megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása, a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint az oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.

A jogellenes elkülönítés (szegregáció) leggyakrabban az oktatásban tapasztalható. Éppen ezért a törvény szerint hátrányos megkülönböztetésnek minősül a bármely csoporthoz tartozó személyek elkülönítése egy oktatási, nevelési intézményben, illetve az azon belül létrehozott tagozatban, osztályban, csoportban, beleértve azt is, ha az elkülönítés számarányukhoz viszonyítva lényegesen nagyobb arányban érinti a csoport tagjait, mint a többi tanulót. Az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti valamely személy vagy csoport olyan nevelésre, oktatásra

való korlátozása, olyan nevelési, oktatási rendszer vagy intézmény létesítése, fenntartása, amelynek színvonala nem éri el a kiadott szakmai követelményekben meghatározottakat.

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma
2012	62	3	80	1	59	0
2013	55	3	80	1	50	0
2014	38	3	80	1	50	0
2015	42	3	80	1	49	0
2016	42	3	80	1	52	0
2017	68	3	80	1	66	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanulók száma, általános iskolai napközis tanulók száma

Tanév	Általános iskola 1-4. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)	Általános iskola 5-8. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)	Általános iskolások száma	Napközis általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (iskolaotthonos tanulókkal együtt)	
	fő	fő	fő	fő	%
2011/2012	65	67	132	50	37,9%
2012/2013	80	67	147	59	40,1%
2013/2014	74	67	141	60	42,6%
2014/2015	71	70	141	62	44,0%
2015/2016	60	76	136	53	39,0%
2016/2017	55	74	129	49	38,0%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Településünkön az intézmények rendelkeznek a szükséges személyi állománnyal.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs

Ilyen esetről nincs tudomásunk.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

A rendelkezésünkre álló adatok alapján az iskola diákjai a tanulmányi felméréseken, illetve a környékben megrendezett tanulmányi versenyeken jó helyezéseket érnek el, az oktatás színvonala megfelelő.

4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban
	Fő
2011/2012	13
2012/2013	21
2013/2014	16
2014/2015	16
2015/2016	16
2016/2017	15

Forrás: TeIR, KSH Tstar Forrás: Önkormányzati és intézményfenntart

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Az intézmények megfelelő nagyságú férőhelyszámának léte mindenféle pozitív diszkrimináció alkalmazása nélkül lehetővé teszi az ellátásokhoz való hozzájutást. A hátránykompenzáló juttatásokhoz, szolgáltatásokhoz minden jogszabályi feltételnek megfelelő jogosult hozzájuthat.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A 0-3 éves gyermekek napközbeni ellátásának biztosítása nem megoldott.	A napközbeni ellátás biztosításának helyben történő megoldásának kezdeményezése.
Az ingerszegény környezetben élő gyermekek hátrányos helyzetben vannak társaikhoz képest.	A családok részére szabadidős programok szervezése, biztonságos és kulturált színterek működtetése.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	Férfiak	Nők	Férfiak	Nők	Férfiak	Nők
2012	681	657	nincs adat	nincs adat	31	49
2013	687	650	nincs adat	nincs adat	35	44
2014	676	646	nincs adat	nincs adat	29	34
2015	676	644	nincs adat	nincs adat	16	31
2016	673	634	nincs adat	nincs adat	15	27
2017	670	631	nincs adat	nincs adat	16	16

Forrás: Telr és helyi adatgyűjtés

A településen kevés a munkahely, de a munkanélküli nők száma még így is évről-évre csökken. A munkavállaló nők többsége vidékre ingázik.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A településen nincs lehetőség foglalkoztatást segítő és képzési programokban való részvételre.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A településen nemtől függetlenül nagyon kevés az elhelyezkedési lehetőség. A többség vidéken vállal munkát, ahol több műszakban kell dolgozni, ilyenkor probléma a gyerekek elhelyezés, nehézkes az utazás. Az alacsony iskola végzettségűek szinte csak a közfoglalkoztatás területén tudnak munkát vállalni, az önkormányzat évente ennek keretében átlag 10 fő foglalkoztatását biztosítja parkgondozói, takarítói munkakörökben.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Nincs tudomásunk ilyen esetről.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés, így e ponton belül szükséges a hozzáférés feltételeinek vizsgálata.

A gyermekek napközbeni ellátása – a gyermekek életkorának megfelelően – a bölcsődei ellátás, a napközbeni gyermekfelügyelet, és az alternatív napközbeni ellátás.

Bölcsőde

A bölcsőde a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény. Ha a gyermek a 3. évét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. évének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében.

Napközbeni gyermekfelügyelet

A napközbeni gyermekfelügyelet keretében - nem nevelési-oktatási céllal - a szolgáltatás nyújtója az életkornak megfelelő napközbeni ellátást biztosít

- a) a bölcsődei ellátásban, óvodai nevelésben nem részesülő gyermek számára,
- b) a kötelező óvodai nevelésben való részvétel alól felmentett gyermek számára,
- c) az óvodai nevelésben részesülő gyermek számára a kötelező óvodai nevelésben való részvételének idején kívül,
- d) a magántanuló számára,
- e) az iskolai oktatásban részesülő tanuló számára az Nktv. szerinti kötelező tanórai és egyéb foglalkozásokon való részvételének idején kívül, valamint a tanítási szünetekben, és
- f) az Nktv. rendelkezései szerint az általános iskolában a tizenhat óra előtt megszervezett egyéb foglalkozás alól felmentett gyermek számára.

A napközbeni gyermekfelügyelet keretében a sajátos nevelési igényű gyermekek, valamint a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermekek számára szükségleteikhez igazodó ellátást kell nyújtani.

Óvoda

Az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény. Az óvoda felveheti azt a gyermeket is, aki a harmadik életévét a felvételétől számított fél éven belül betölti, feltéve, hogy minden, a településen, fővárosi kerületben, vagy ha a felvételi körzet több településen található, az érintett településeken lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hároméves és annál idősebb gyermek óvodai felvételi kérelme teljesíthető.

Általános iskola

Az Nktv. értelmében az általános iskolában 16 óráig kell megszervezni a tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokat, továbbá 17 óráig - vagy addig, amíg a tanulók jogszerűen tartózkodnak az intézményben - gondoskodni kell a tanulók felügyeletéről.

Alternatív napközbeni ellátás

Alternatív napközbeni ellátás a játszótéri program, játszóház, klubfoglalkozás keretében nyújtott, a szülő és a gyermek kapcsolatát erősítő, a gyermek szocializációját támogató, valamint egyéb szabadidős és prevenciószolgáltatás, a csellengő vagy egyéb okból veszélyeztetett iskoláskorú gyermekek számára biztosított nappali felügyelet, sport-, illetve egyéb foglalkozás és étkeztetés, feltéve, ha a működtető rendelkezik az ehhez szükséges - jogszabályban meghatározott - személyi és tárgyi feltételekkel.

Az adatgyűjtés célja, hogy feltérképezzük, milyen arányban tudják igénybe venni és veszik ténylegesen igénybe az adott településen az érintettek a bölcsődei, óvodai szolgáltatásokat (vagy annak hiányában egy olyan közeli településen, ahol fogadják a gyerekeket). A gyesről, gyedről a munkába visszatérő szülők munkahelyei milyen mértékben veszik figyelembe a munkavállaló szülői feladatait, biztosít-e számukra rugalmasabb munkaidőt, egyéb könnyítéseket. Ha a kapott eredmények azt mutatják, hogy nem megfelelő a bölcsődei, óvodai férőhellyel való ellátottság, vagy a családbarát munkahelyek hiánya miatt nem tudják vállalni a szülők a munkaerőpiacra való visszatérést, akkor a foglalkoztatás elősegítése érdekében lépéseket kell tenni.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe			
Év	Védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
2012	1	43	43
2013	1	44	44
2014	1	55	55
2015	1	48	48
2016	1	67	67
2017	1	50	50
Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés			

A védőnői hálózat hatékony működése a gyermek és az anya védelmét is szolgálja. Érdekes vizsgálni, hogy adott településen milyen módon történik ténylegesen a családtervezéssel, gyermekvállalással összefüggő ismeretek átadása, a védőnői szolgálaton kívül milyen más szerv segíti a mindennapokban a család-és nővédelmi gondozást.

A család- és nővédelmi gondozást az Eütv. 41. §-a rögzíti, amelynek célja a gyermekvállalás optimális biológiai és pszichés körülményeinek elősegítése a fogamzás előtti gondozás és genetikai tanácsadás, valamint a termékenységi ciklus alatti gondozás (a várandós anya gondozása, a magzat születés előtti gondozása, a gyermekágyas és szoptató anya gondozása) eszközeivel. Továbbá megismertetni az egyénekkal azokat a családtervezési ismereteket - ideértve a terhességmegszakítással járó veszélyeket is - és fogamzásgátló módszereket, amelyekkel megtervezhetik és elősegíthetik utódaik fogantatását a kívánt számban és időben, hogy a gyermekek minél jobb egészségi állapotban születhessenek meg, valamint a nők biológiai sajátosságaihoz igazodó, fokozott védelmükhöz szükséges összetett megelőzési tevékenység, ideértve a fogamzóképeség előtti, a termékenységi ciklusok közötti, valamint a fogamzóképes kor utáni egészségvédelmet.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

Évente 1-2 esetre derül fény, ezek általában hatósági intézkedéssel zárulnak (pl.: rendőri beavatkozás, távoltartás).

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

Krízishelyzetben lévők számára igénybe vehető szolgáltatások a településen nincsenek, ilyen intézmények a megyeszékhelyen működnek. A szolgáltatáshoz való hozzáférést természetesen segíteni tudják a különböző szakmai szervezetek (védőnő, gyermekjóléti szolgálat, gyámhivatal)

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Településünkön a polgármester és a jegyző is nő. A képviselő-testületnek 2 tagja nő. Az önkormányzati intézményekben és egyéb hivatalokban szinte kizárólag nők dolgoznak.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Kizárólag a nők társadalmi helyzetével, esélyegyenlőségével foglalkozó civil szervezet nem működik a településen.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Gyermekellátások lejártát követően a munkába való visszatérés nehezítettsége.	Képzés, életvezetési tanácsadás és felkészülés a munka világába történő visszatérésre.
Az otthon maradó édesanya, valamint az egyedül álló nők elmagányosodása mentális problémákhoz vezethetnek.	Szabadidős programok, családbarát rendezvények szervezése.

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma	Összes nyugdíjas
2012	253	372	625
2013	239	362	601
2014	231	352	583
2015	220	333	553
2016	207	330	537
2017	198	331	529

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Madocsa településének lakosságát tekintve magas az időskorúak száma. Többségük kisnyugdíjas, a helyi, megszűnt termelőszövetkezetből mentek nyugdíjba. Jövedelmük általában alacsony. Sok az özvegy, egyedül élő időskorú a faluban. Segítséget számukra az Alapszolgáltatási Központ által nyújtott ellátások jelentik: szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősök klubja. Jellemző erre a korosztályra, hogy kevés jövedelmükből beosztással kijönnek, sokat segít a kiskertekben megtermelt növények és gyümölcsök, néhány baromfi tartása.

6.2 Idősök munkaerő-piaci helyzete

a) idősök, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Nagyon kevés azon személyek száma, akik nyugdíjasként dolgoznak.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Ilyen jellegű programok nem működnek a településen.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nincs tudomásunk ilyen esetről.

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

Év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma (TS 1010 és TS 1011)		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	Fő	Fő	%	Fő	Fő	%
2012	80	4	5%	33	nincs adat	#ÉRTÉK!
2013	79	7	9%	36	nincs adat	#ÉRTÉK!
2014	63	9	15%	22	nincs adat	#ÉRTÉK!
2015	47	9	18%	22	nincs adat	#ÉRTÉK!
2016	42	7	17%	12	nincs adat	#ÉRTÉK!
2017	32	5	16%	8	nincs adat	#ÉRTÉK!

Forrás: Helyi adatgyűjtés, TeIR

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	
	Fő	Fő	%
2012	370	17	4,59%
2013	366	16	4,37%
2014	359	29	8,08%
2015	357	20	5,60%
2016	357	27	7,56%
2017	351	30	8,55%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesítettek átlagos száma

Év	Időskorúak járadékában részesítettek (évi) átlagos száma (fő)
2012	1
2013	1
2014	1
2015	1
2016	1
2017	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A helyi egészségügyi szolgáltatásokat igénybe tudja venni az időskorú népesség, viszont szakellátáshoz a közeli Pakson, illetve a megyeszékhelyen tudnak hozzájutni.

A szociális ellátáshoz való hozzáférést segíti a helyben működő Alapszolgáltatási Központ. Ennek keretében az idősek szociális étkeztetésben, házi gondozásban részesülhetnek, Idősek Klubja tagként nappali ellátást vehetnek igénybe. A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás biztosítja az egyedül élő idősek biztonságérzetét, probléma esetén a gondozók éjjel-nappal rendelkezésre állnak. Általános probléma, hogy az időskorú szülőket a gyermekek munkahelyi kötelezettségük, illetve a nyugdíjkorhatár emelkedése miatt nem tudják naponta gondozni, felügyelni rájuk. Az idősek saját otthonukat nem szívesen hagyják el, bentlakásos otthonokba nem akarnak elmenni, egyébként is nehéz a bejutás.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A településen a kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz ugyanúgy hozzáfér, mint bármelyik más korosztály. A Falunap programja is mindig tartalmaz ennek a korosztálynak is vonzó programokat. Az önkormányzat minden év októberében az idősek világnapja alkalmából műsorral köszönti a nyugdíjasokat.

6.4.1. számú - Művelődési közintézmények adatai

Év	A nyilvános/települési könyvtárak száma	A nyilvános/települési könyvtárak egységeinek száma (leltári állomány)	Muzeális intézmények száma	Közművelődési intézmények száma
2012	1	6 965	0	2
2013	1	6 965	0	2
2014	1	6 965	0	2
2015	1	6 965	0	2
2016	1	7 774	0	2
2017	1	7 774	0	2

Forrás: TEIR

c) idősek informatikai jártassága

Általánosságban megállapítható, hogy az idősebb korosztály digitális tudása, informatikai jártassága a többi korosztályhoz rosszabb. Ennek érdekében szükséges lenne a helyi tudásszint és igény felmérésére.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Madocsán Nyugdíjasklub működik. Nagyon aktív, társasági életet élnek. Rendszeres résztvevői és támogatói a helyi rendezvényeknek. Az összefogás mutatja, hogy az idősek részére is lehet tartalmas, érdekes programokat szervezni. Gyakran járnak színházba és kirándulnak. Az évente hagyományosan megrendezett falunapokon kiállításokat szerveznek, bemutattva a régi hagyományokat. A szervezet keretében dalkör működik, illetve többen versmondással is fellépnek. A településen problémát jelent, hogy egyre kevesebb azoknak a száma, akik a helyben működő Idősek Klubjába, mint nappali ellátást biztosító intézménybe eljárnak. A 35 férőhelyes intézménybe átlagosan 20 fő jár. Fontos lenne az intézmény kihasználásának növelése, ezért közvélemény kutatást kellene végezni az idősek körében az intézménnyel kapcsolatban. Több, és érdekes programot kéne szervezni az intézménybe, ami vonzza az embereket.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az időskorúak biztonságérzetének (közbiztonság és közlekedés biztonság) fenntartására, fokozására folyamatosan szükség van.	Figyelemfelkeltő előadások szervezése, tájékoztató anyagok közzététele a rendőrség bevonásával. Prevenációs programok az áldozattá válás megelőzésére.
A morbiditási statisztikák rangsorában – a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák mellett – a pszichés problémák a leggyakrabban előforduló betegségek.	Prevenációs szemlélet erősítése, egészségtudatos magatartás fejlesztése, szűrővizsgálatok népszerűsítése.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1. cikk szerint fogyatékossgal élő személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, szellemi vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

A településen fogyatékossgal élők létszámára és mértékére nem áll rendelkezésünkre adat, a mozgáskorlátozottakkal kapcsolatos támogatási formák megállapítása már nem az önkormányzat hatásköre.

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

Helyben nincs foglalkoztatási lehetőség a fogyatékosok számára, a kb. 15 km-re lévő járásszékhelyen, Pakson működik megváltozott munkaképességű személyek számára foglalkoztató. Ide kb. 20 fő jár dolgozni, a közlekedés megoldott.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nincs tudomásunk hátrányos megkülönböztetéséről.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

A fogyatékkal élők is a helyben lévő szociális ellátásokat igénybe vehetik: szociális étkezés, házi segítségnyújtás, Idősek Klubja.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

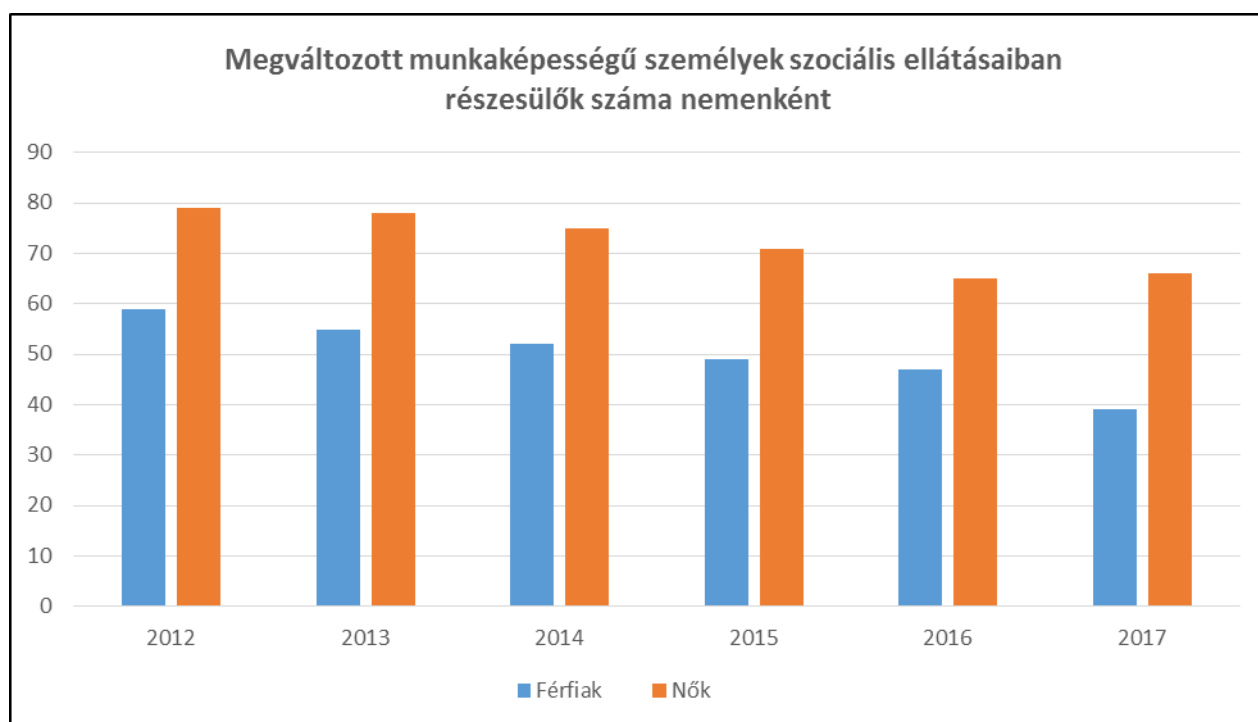
A fogyatékkal élő személyek számára külön pénzbeli és természetbeni ellátást és kedvezményeket az önkormányzat nem nyújt.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - Férfiak	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - Nők	Összesen
2012	59	79	138
2013	55	78	133
2014	52	75	127
2015	49	71	120
2016	47	65	112
2017	39	66	105

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

A közintézmények akadálymentesítése részben megoldott, fizikai akadálymentesek a következő épületek: önkormányzati hivatal, egészségház, óvoda, általános iskola, faluház, művelődési ház. Nem akadálymentes a sportcsarnok épülete, ennek kivitelezése műszaki akadályokba ütközik.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A fentiekén túl a hivatal fizikai akadálymentesítésén kívül az információs és kommunikációs akadálymentesítettsége is megoldott. A részben akadálymentes középületek teljes akadálymentesítése csak pályázati források elérésével megoldható.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

Az önkormányzati intézményeken kívül néhány bolt akadálymentesített, egyéb munkahelyek kevésbé.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

A fogyatékkal élők számára csak néhány helyközi autóbuszjárat nyújt akadálymentes közlekedési feltételeket. Általában a buszok nem akadálymentesek, ezeket csak nagy nehézség árán tudják igénybe venni.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

Ilyen jellegű szolgáltatás nincs a településen.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Nincs tudomásunk hátránykompenzáló juttatásokról, szolgáltatásokról.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Alapszolgáltatási Központ vizesblokkjának akadálymentesítése.	Akadálymentes vizesblokk létrehozása pályázati támogatással.
Közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei.	Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése. Segíteni, hogy a fogyatékkal élők is minél nagyobb számban részt vegyenek a programokon.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

A településen találhatóak helyben működő civil szerveződések, egyházi szervezetek. Az önkormányzat évente rendszeresen anyagi támogatást nyújt a működésükhöz, ennek során megállapodást kötnek a felek.

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

A településen az önkormányzat, a helyben működő civil szervezetek és az egyház együttműködése, kapcsolata jó. Nemzetiségi önkormányzat nincs a településen.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Madocsa Község Önkormányzata feladatai hatékonyabb megoldása érdekében több társulásnak is tagja. Ezek:

- Paksi Többcélú Kistérségi Társulás,
- Paks és Környéke Hulladékgazdálkodási Társulás,
- Kaposmenti Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulás
- Dunaföldvár-Bölcske-Madocsa - Paks települések - madoccai agglomeráció - szennyvízelvezetésének és szennyvízkezelésének fejlesztő önkormányzati Társulása

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Nincs a településen nemzetiségi önkormányzat.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A Madoccai Nyugdíjasklub az idősekkel kapcsolatosan nyújt segítséget (közösségi rendezvények, különböző ellátásokhoz való hozzájutás segítése, stb.) A Madoccai Hagyományőrző Néptánc Egyesületnek kb. 60 tagja van, nagyon fontos szerepe van a település fiataljainak összetartásában, hasznos időtöltésének eltöltésében, ifjúsági programok szervezésében.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában

Nem vesz részt for-profit szereplő a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A partnerekkel az adatok egyeztetése, tájékoztatás, információkérés általában személyes megbeszéléseken, helyi fórumokon történt. Partnerek: védőnői szolgálat, alapszolgáltatási központ, nyugdíjasklub, gyermekjóléti szolgálat, oktatási-nevelési intézmények képviselői, református egyház.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

Az elkészített esélyegyenlőségi terv pályázatok mellékleteként szolgálhat. Törvény írta elő elkészítését, de mindenképp hasznos a település egyes célterületeinek feltérképezése céljából is, hiszen képet kaphatunk, a jelenre és a jövőre nézve célkitűzéseket fogalmaz meg, amelyek mentén haladva megoldást nyújthat a problémákra.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	1. A szegénység oka és következménye az évek óta tartó munkanélküliség.	1. Álláskeresés koordinálása, közfoglalkoztatás működtetése.
Gyermekek	1. A 0-3 éves gyermekek napközbeni ellátásának biztosítása nem megoldott. 2. Az ingerszegény környezetben élő gyermekek hátrányos helyzetben vannak társaikhoz képest.	1. A napközbeni ellátás biztosításának helyben történő megoldásának kezdeményezése. 2. A családok részére szabadidős programok szervezése, biztonságos és kulturált színterek működtetése.
Idősek	1. Az idős korúak biztonságérzetének	1. Figyelemfelkeltő előadások szervezése, tájékoztató anyagok

	<p>(közbiztonság és közlekedés biztonság) fenntartására, fokozására folyamatosan szükség van.</p> <p>2. A morbiditási statisztikák rangsorában – a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák mellett – a pszichés problémák a leggyakrabban előforduló betegségek.</p>	<p>közzététele a rendőrség bevonásával. Prevenációs programok az áldozattá válás megelőzésére.</p> <p>2. Prevenációs szemlélet erősítése, egészségtudatos magatartás fejlesztése, szűrővizsgálatok népszerűsítése.</p>
Nők	<p>1. Gyermekellátások lejárta követően a munkába való visszatérés nehezítettsége.</p> <p>2. Az otthon maradó édesanya, valamint az egyedül álló nők elmagányosodása mentális problémákhoz vezethetnek.</p>	<p>1. Képzés, életvezetési tanácsadás és felkészülés a munka világába történő visszatérésre.</p> <p>2. Szabadidős programok, családbarát rendezvények szervezése.</p>
Fogyatékkal élők	<p>1. Alapszolgáltatási Központ vizesblokkjának akadálymentesítése.</p> <p>2. Közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei.</p>	<p>1. Akadálymentes vizesblokk létrehozása pályázati támogatással.</p> <p>2. Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése. Segíteni, hogy a fogyatékkal élők is minél nagyobb számban részt vegyenek a programokon.</p>

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	1. A szegénység oka és következménye az évek óta tartó munkanélküliség.	Madocsa Község Önkormányzata Paksi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály
Gyermekek	1. A 0-3 éves gyermekek korai fejlesztése, napközbeni ellátásának biztosítása nem megoldott. 2. Az ingerszegény környezetben élő gyermekek hátrányos helyzetben vannak társaikhoz képest.	Madocsa Község Önkormányzata
Idősek	1. Az időskorúak biztonságérzetének (közbiztonság és közlekedés biztonság) fenntartására, fokozására folyamatosan szükség van. 2. A morbiditási statisztikák	Madocsa Község Önkormányzata Paksi Rendőrkapitányság Dunaföldvári Rendőrőrs

	rangsorában – a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák mellett – a pszichés problémák a leggyakrabban előforduló betegségek.	
Nők	<ol style="list-style-type: none"> 1. Gyermekellátások lejárta követően a munkába való visszatérés nehezítettsége. 2. Az otthon maradó édesanya, valamint az egyedül álló nők elmagányosodása mentális problémákhoz vezethetnek. 	Madocsa Község Önkormányzata Paksi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály
Fogyatékkal élők	<ol style="list-style-type: none"> 1. Alapszolgáltatási Központ vizesblokkjának akadálymentesítése. 2. Közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei. 	Madocsa Község Önkormányzata

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Munkanélküliek helyzetének javítása.	A szegénység oka az évek óta tartó munkanélküliség.	A szegénységben élő családok számának csökkenése.	Gazdasági Program, A felnőtt korúakra vonatkozó szociális gondoskodásról szóló 8/2002.(IX.1.) önk-i rendelet	Álláskeresés koordinálása, közfoglalkoztatottak alkalmazása.	Polgármester, Önkormányzat	2023. december 31.	Munkanélküliek számának csökkenése.	humán: kapcsolat a Paksi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával pénzügy: önkormányzati költségvetés	A Foglalkoztatási Osztállyal együttműködve hosszabb távon fenntartható.
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Bölcsőde létesítése	A 0-3 éves gyermekek napközbeni ellátásának biztosítása megoldott. nem	Bölcsőde létesítése, 0-3 éves gyermekek felügyeletének biztosítása	A gyermekvédelem helyi szabályozásáról szóló 4/1998.(IV.30.) önkormányzati rendelet	A napközbeni ellátás biztosításának helyben történő megoldása.	Polgármester, Önkormányzat	2023. december 31.	Bölcsődei elhelyezés	pénzügy: JETA pályázat és önkormányzati költségvetés humán: óvodapedagógusok, pályázatírók, kivitelezők	Hosszútávú
2	Gyermekek hátrányos helyzetének csökkentése.	Az ingerszegény környezetben élő gyermekek hátrányos helyzetben vannak társaikhoz képest.	Gyermekek hátrányos helyzetének csökkentése	A gyermekvédelem helyi szabályozásáról szóló 4/1998.(IV.30.) önkormányzati	A családok részére szabadidős programok szervezése, biztonságos és kulturált	Önkormányzat, családsegítő	2023. december 31.	Rendezvények részvételi létszáma.	technikai: programok szervezése, pénzügy: önkormányzati költségvetése, pályázatok	A rendezvények időszakosak, de a szinterek működtetése folyamatos.

				rendelet	színterek működtetése.					
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Nők munkába való visszatérésének segítése	Gyermekellátások lejártát követően a munkába való visszatérés nehezítetttsége.	A gyermekellátást követően minél könnyebben és hamarabb visszatérjenek a munka világába.	Gazdasági program	Képzés, életvezetési tanácsadás és felkészülés a munka világába történő visszatérésre.	Önkormányzat, családsegítő	2023. december 31.	Munkanélküliek számának csökkenése.	humán: kapcsolatfelvétel a Paksi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával	A Foglalkoztatási Osztállyal együttműködve hosszabb távon fenntartható.
2	Édesanyák, egyedül álló nők segítése	Az otthon maradó édesanya, az egyedül álló nők elmagányosodása mentális problémákhoz vezethetnek.	Szociális készség, érzet javítása. Az egyedül álló nők, kismamák vegyenek részt közös programokban.	Önkormányzati rendezvényterv	Szabadidős programok, családbarát rendezvények szervezése.	Önkormányzat, családsegítő	2023. december 31.	Rendezvények részvételi létszáma.	technikai: programok szervezése, pénzügy: önkormányzat költségvetése, pályázatok	A rendezvények időszakosak, de a színterek működtetése folyamatos.
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Közbiztonság, közlekedés biztonság	Az időskorúak biztonságérzetének fenntartása, fokozása.	Közbiztonság, közlekedés biztonság fenntartása, bűncselekmények számának csökkenése.	Gazdasági program	Figyelemfelkeltő előadások szervezése, tájékoztató anyagok közzététele a rendőrség bevonásával. Prevenációs programok az áldozattá válás megelőzésére.	Jegyző, Alapszolgálati Központ vezetője, Rendőrség, Polgárőrség	2023. december 31.	Bűncselekmény statisztikai adatok	humán: polgárőrség, kapcsolatfelvétel a Paksi Rendőrkapitánysággal pénzügy: önkormányzati támogatás	Időszakos, évente 1-2 alkalom.
2	Egészségmegőrzés	A morbiditási statisztikák rangsorában – a daganatok, keringési	Egészségmegőrzés, morbiditási mutatók	Intézményi munkaterv	Prevenációs szemlélet erősítése, egészségtudat	Intézményvezetők, családsegítő,	2023. december 31.	A közösségben élő idősek pontos száma,	humán: kitelepülő, ingyenes szűrések	Egészségügyi intézmények munkaterveiben

		zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések mellett – a pszichés problémák a leggyakrabban előforduló betegségek.	javítása.		os magatartás fejlesztése, szűrővizsgálatok népszerűsítése.	házi orvos		adatai (szociális és egészségügyi helyzet) ismertté válik.	felkutatása, családsegítő közreműködése, együttműködés az Alapszolgálati Központtal	folyamatosan megjelenjenek.
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Akadálymentesítés	Alapszolgálati Központ vizesblokkjának akadálymentesítése	Akadálymentes közlekedés	Gazdasági program, Település Rendezési Terv	Akadálymentes vizesblokk létrehozása pályázati támogatással.	Polgármester	2023. december 31.	akadálymentesített intézmény	pénzügy: JETA pályázat, humán: pályázatíró, kivitelező	Hosszútávú
2	Akadálymentes közszolgáltatások és kulturális programok	Közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei.	Mindenki számára elérhető közszolgáltatások, programok	Gazdasági program, Település Rendezési Terv	Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése. Segíteni, a fogyatékkal élők programokban való részvételét.	Polgármester, jegyző	2023. december 31.	Teljesebb képet kapunk a községben fogyatékkal élőkről.	technikai: programok szervezése, pénzügy: önkormányzat költségvetése	Hosszútávú

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

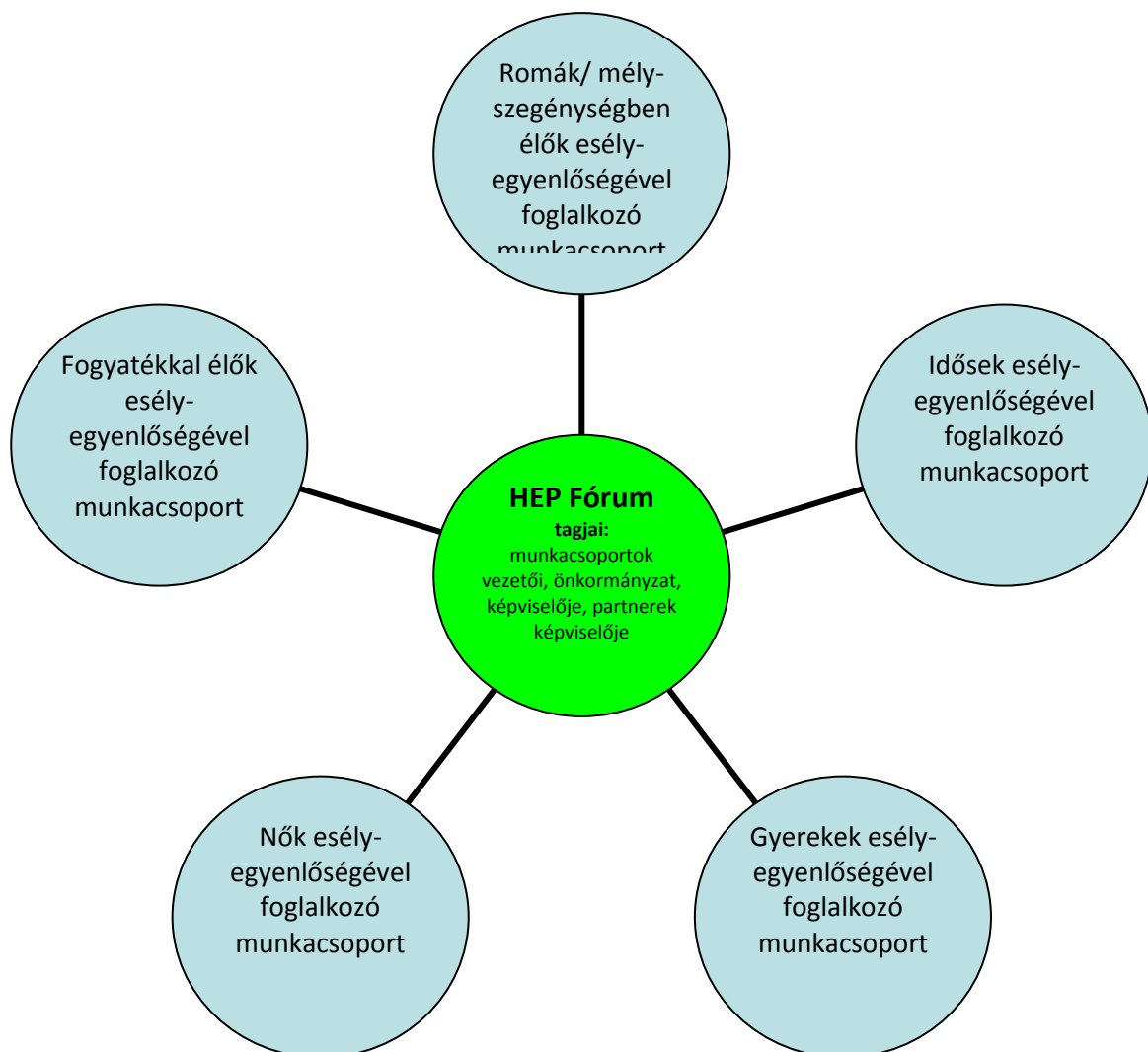
A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása,

- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre,
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása,
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása.

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelőség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről az erre kijelölt köztisztviselő felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
  - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
  - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
  - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőségével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelőségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Madocsa község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Madocsa Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a 41/2019. (III. 27.) számú határozatával elfogadta.

Mellékletek:

Dátum: Madocsa, 2019. április 1.

Gelencsérné Tolnai Klára s.k.
polgármester

A Madocsa Község Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dátum: Madocsa, 2019. április 1.

Tarczal Gyuláné s.k.
intézményvezető

Dátum: Madocsa, 2019. április 1.

Szalai Andrásné s.k.
intézményvezető